

Anexa nr. ... la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr.
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI

CLASA a II-a

**Programa școlară
pentru**

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

*Aprobată prin ordin al ministrului
Nr. /2012*

București, 2012

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina Comunicare în limba română reprezintă o ofertă curriculară pentru clasa a II-a din învățământul primar. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară Limbă și comunicare, având un buget de timp de 5-6 ore/săptămână, pe durata unui an școlar.

Clasa a II-a are un statut special în cadrul învățământului primar deoarece încheie ciclul curricular al achizițiilor fundamentale, constituit din clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a. În planul dezvoltării curriculare, acest specific are în vedere faptul că, până la finalul clasei a II-a, se urmărește atingerea unui nivel de performanță elementar în formarea competențelor cheie, realizând, în acest fel, dezideratele profilului de formare al copilului care finalizează clasa a II-a. În acord cu nivelurile de dezvoltare cognitivă și afectivă ale elevilor, prezenta programă școlară reflectă statutul clasei a II-a în ciclul curricular al achizițiilor fundamentale și oferă reperele pentru structurarea achizițiilor în învățare la nivelul disciplinei Comunicare în limba română.

În clasa a II-a, potrivit prezentei programe școlare, elevii realizează studiul Comunicării în limba română, început în clasa pregătitoare și continuat în clasa I. Comparativ cu clasa pregătitoare și cu clasa I, studiul disciplinei în clasa a II-a asigură o dezvoltare progresivă a competențelor, precum și a celorlalte achiziții dobândite de elevi, în plan cognitiv și acțional. Prezentată sintetic, valoarea adăugată adusă de studiul disciplinei Comunicare în limba română în clasa a II-a, comparativ cu clasa I, constă în următoarele aspecte:

- trecerea, în formarea competențelor specifice, de la receptarea unor mesaje scurte, simple, în contexte de comunicare familiare, în clasa I, la receptarea semnificației mesajului unui text accesibil, de mai mare întindere, în clasa a II-a;
- dezvoltarea competențelor de exprimare scrisă prin redactarea de mesaje scurte, în clasa I, iar în clasa a II-a, redactarea de mesaje simple, cu respectarea unor convenții de bază;
- creșterea complexității activităților de învățare, integrate strategiilor didactice, în care se formează competențele specifice în clasa a II-a, în raport cu clasa I;
- valorificarea, în mai mare măsură în clasa a II-a, a componentei de evaluare continuă în structurarea capacităților proprii învățării active.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Recomandări privind conținuturile și sugestii metodologice

Competențele generale ale disciplinei Comunicare în limba română, urmărite pe parcursul ciclului achizițiilor fundamentale, urmează să fie realizate până la finalul clasei a II-a.

Competențele specifice urmărite și formate în clasa a II-a, în cadrul activităților de învățare, reprezintă etapele în dobândirea competențelor generale.

Sugestiile metodologice includ: conținuturi ale învățării, strategii didactice, proiectarea activității didactice, precum și elemente de evaluare continuă. La nivelul sugestiilor metodologice, în clasa a II-a, accentul este pus pe componenta de evaluare a procesului didactic, în acord cu statutul acestei clase în ciclul achizițiilor fundamentale. Marcând un final de etapă în parcursul școlar al elevilor, componenta de evaluare continuă, formativă vizează evidențierea progresului realizat de fiecare elev, precum și motivarea acestuia pentru învățarea continuă.

Elementele marcate prin asterisc (*) și corp de literă italic se adresează claselor ai căror elevi studiază disciplina Comunicare în limba română într-un buget de timp de 6 ore/săptămână.

Competențe generale

- 1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute**
- 2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare**
- 3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute**
- 4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei a II a vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II a se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
1.1. Sesizarea semnificației globale a mesajului unui text accesibil audiat	<ul style="list-style-type: none"> - ilustrarea printr-o imagine/serii de imagini/bandă desenată a mesajului global transmis de un text audiat - selectarea unor enunțuri/imagini corespunzătoare subiectului unui text audiat - formularea de răspunsuri orale la întrebări legate de tema și mesajul textului audiat - selectarea/formularea de titluri potrivite unor scurte texte audiate - povestirea orală, pe scurt, a unui fragment audiat - executarea unor instrucțiuni în diferite tipuri de activități - audierea unor scurte emisiuni informative accesibile copiilor (prognoze meteo, spoturi publicitare, anunțuri etc.)
1.2. Recunoașterea de detalii variate dintr-un text accesibil audiat	<ul style="list-style-type: none"> - precizarea locului și timpului acțiunii prezentate într-un text audiat - identificarea personajelor dintr-un text audiat - identificarea enunțurilor adevărate/ false referitoare la textul audiat - formularea de răspunsuri la întrebări referitoare la textul audiat (Cine?, Ce?, Cu cine?, Cum?, Unde?, De ce?, Din ce cauză?, Cu ce scop? etc.) - recunoașterea personajelor unui text după descrierea înfățișării lor, sau după prezentarea acțiunilor acestora - ilustrarea unor fragmente de text, cu respectarea unor informații de detaliu - recunoașterea unor enunțuri „intruse” (care nu au legătura cu subiectul textului) într-un text audiat - completarea unor enunțuri lacunare cu informații de detaliu dintr-un text audiat - jocuri de tipul ”Cuvântul interzis” (recunoașterea unui obiect sau persoane după descriere) - asocierea unor imagini cu detalii desprinse dintr-un mesaj - audierea de „povești încurcate”
1.3 Identificarea informațiilor principale și a succesiunii cronologice a întâmplărilor dintr-un mesaj clar articulat, în contexte familiare de comunicare	<ul style="list-style-type: none"> - ordonarea cronologică a unor imagini care sugerează întâmplări prezentate într-un text audiat - redarea informațiilor principale dintr-un mesaj ascultat prin diferite modalități (prin cuvinte, desen, mișcare, etc) - selectarea informațiilor/detaliilor semnificative dintr-un mesaj audiat - reformularea unor enunțuri prin eliminarea detaliilor nesemnificative pentru un context dat - executarea unor acțiuni după instrucțiuni transmise oral (jocuri cu reguli, realizare unor produse/preparate culinare etc.)
1.4. Identificarea sunetelor și silabelor într-o varietate de cuvinte	<ul style="list-style-type: none"> - analiza și sinteza fonetică a cuvintelor - identificarea vocalelor și consoanelor în silabe și cuvinte - ordonarea alfabetică a unor cuvinte date - formarea de cuvinte din silabe date - formarea de cuvinte prin derivare cu prefixe sau sufixe (fără terminologie) - jocuri de tip „Fazan” - * schimbarea sensului unui cuvânt prin schimbarea unei silabe/unui sunet
1.5. Manifestarea curiozității față de receptarea semnificației mesajelor orale, în contexte de comunicare	<ul style="list-style-type: none"> - jocuri de rol/dramatizări ale unor lecturi cunoscute, folosind păpuși pe deget, pe mână, marionete, măști etc. - participarea la activități de tipul „ce e nou în lumea poveștilor”, în care copiii ascultă întâmplări/evenimente/secvențe din

cunoscute	<p>povești/basme povestite/citite de copii sau adulți</p> <ul style="list-style-type: none"> - viziunea unor scurte secvențe din emisiuni sau a unor filme românești/dublate în limba română pentru copii și discutarea lor - <i>*aplicații interactive în jocurile pe computer cu tematică adecvată, în care instrucțiunile sunt oferite verbal</i> - <i>*folosirea dicționarului pentru înțelegerea unor termeni/expresii din mesajele orale în care contextul nu a oferit sensul noțiunilor</i>
-----------	---

2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei a II a vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II a se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
2.1. Articulația enunțurilor, folosind accentul și intonația corespunzătoare intenției de comunicare	<ul style="list-style-type: none"> - alcătuirea de enunțuri prin care se formulează o solicitare, o întrebare, o mulțumire, o rugămintă, un îndemn, un salut, etc. - reformularea unor enunțuri prin schimbarea intonației sau a accentului, în funcție scopul comunicării - schimbarea topicii propoziției, cu sau fără schimbarea înțelesului mesajului transmis - transformarea/completarea unor enunțuri după modele date - identificarea și corectarea greșelilor de exprimare - formularea de enunțuri după ilustrații sau folosind cuvinte date - dramatizări ale unor fragmente din texte narative cunoscute - recitări de poezii pe teme familiare
2.2. Oferirea de informații printr-o suită de enunțuri în lănuite logic	<ul style="list-style-type: none"> - oferirea de informații despre sine, despre familie/colegi, despre animalul preferat, despre activitățile preferate/desfășurate etc. în cadrul unor dialoguri - povestirea unor evenimente semnificative din viața proprie sau din activitatea școlară/ a clasei, cu folosirea verbelor la timpurile potrivite - completarea unor mesaje orale scurte, pentru oferirea/obținerea mai multor informații, în cadrul unor discuții în grup - construirea unor enunțuri pe baza unui set de cuvinte date și/sau unui șir de imagini - dezvoltarea unor enunțuri simple prin folosirea de conectori elementari: și, atunci, însă, deoarece, dacă, atunci etc. - formularea de răspunsuri la întrebări printr-o suită de enunțuri - crearea unor scurte povestiri orale după imagini/ o suită de imagini și după un șir de întrebări - descrierea unui personaj, a unui loc, a unui fruct, a unei flori etc. - realizarea acordului dintre subiect și predicat, dintre substantiv și adjectiv (fără a se menționa terminologia gramaticală) - jocuri de rol: „La secretariatul școlii”; „La casa de bilete”, „La bibliotecă” etc., cu respectarea normelor de adresare civilizată - prezentarea unor proiecte realizate individual sau în echipă
2.3. Participarea la dialoguri, în diferite contexte de comunicare	<ul style="list-style-type: none"> - participarea la discuții de grup pe teme de interes (timpul liber, animalul preferat, prezentarea produselor activității școlare etc.) - formularea de întrebări referitoare la subiecte de interes - formularea de mesaje în care să-și exprime intenția de a primi informații/lămuriri în legătură cu un aspect/o problemă din spațiul familiar - formularea unor enunțuri scurte, clare, prin care să solicite sprijin în condițiile neînțelegerii unui mesaj oral - utilizarea formulelor de adresare, de solicitare, de mulțumire, potrivite interlocutorului în situații reale sau simulate - folosirea în situații reale sau simulate a unor expresii uzuale de comunicare, adaptate la circumstanțe diferite - jocuri de rol: întâlniri cu personaje fantastice, întâmplări petrecute în vis, călătorii în lumi imaginare

	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea unor obiecte/ființe prin descoperirea caracteristicilor acestora pe baza unor întrebări și răspunsuri, în cadrul unor jocuri de grup - realizarea unor postere care să ilustreze reguli de comunicare eficientă (vorbirea pe rând, ascultarea, păstrarea ideii, <i>*combaterea unei idei cu argumente</i>) - formularea unei opinii personale referitoare la un personaj/o întâmplare/un mod de comportament, etc. - dramatizări
2.4. Manifestarea interesului pentru exprimarea de idei în contexte familiare	<ul style="list-style-type: none"> - recunoașterea unor personaje, a unor povești după indicii date, în cadrul unor jocuri - prezentarea unor lucrări personale - repovestirea unor povești citite sau audiate - concursuri de ghicitori, povestiri, recitări, etc. - dramatizări ale unor povești cunoscute/texte citite - participarea la serbări școlare

3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei a II a vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II a se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
3.1. Recunoașterea unor mesaje scrise din mediul cunoscut	<ul style="list-style-type: none"> - citirea în forme variate a enunțurilor și textelor scurte (citire cu voce tare/în șoaptă/în gând; citire în lanț, pe roluri, citire ștafetă etc.) - citirea unor mesaje din mediul cunoscut: reclame, afișe, anunțuri, enunțuri, texte scurte, etc. - citirea în ritm propriu a unui text scurt, cu adaptarea intonației impuse de semnele de punctuație - citirea selectivă în funcție de anumite repere (alineatul, linia de dialog) sau respectând un detaliu/o idee din text (joc: „Găsește și citește”) - identificarea alineatelor, paragrafelor, titlului și autorului unui text
3.2. Desprinderea semnificației globale a unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea unor informații previzibile în diverse materiale cotidiene (reclame, prospecte, orare, etc) - desprinderea și formularea orală a mesajului (moralei) unui text citit - înțelegerea textelor scurte, frază cu frază, relevând nume, cuvinte familiare și expresii elementare - stabilirea legăturii dintre ilustrațiile care însoțesc textul și textul propriu-zis - redarea prin cuvinte proprii, cu sprijin, a unui fragment dintr-un text citit - formularea de răspunsuri la întrebări formulate în legătură cu un scurt text citit - aranjarea unei suite de propoziții după ordinea logică de desfășurare a evenimentelor în mesajul audiat - emiterea de predicții asupra firului narativ al unui text citit
3.3. Identificarea semnificației unor simboluri, în contexte cunoscute	<ul style="list-style-type: none"> - asocierea unor fapte/ evenimente/ lucruri din universul apropiat cu fragmente de text/ simboluri/ desene/gesturi - decodarea unor informații din manual (vignete, cuprins etc.), a simbolurilor întâlnite în drumul spre școală, în pliante/reclame/reviste pentru copii etc. - -parcursarea unor trasee semnalizate cu ajutorul unor simboluri convenționale sau inventate („În căutarea comorii”, „Drumurile viitorului” etc.) - transmiterea de mesaje prin intermediul unor simboluri sau coduri proprii
3.4. Manifestarea curiozității	<ul style="list-style-type: none"> - realizarea unui jurnal personal de lectură în care să fie înregistrate

<p>pentru decodarea semnificației mesajelor exprimate în limbaj vizual sau verbal, în contexte cunoscute</p>	<p>titlul și personajele din basmele/ poveștile/ povestirile citite sau transcrieri/copieri de glume, ghicitori, poezii etc</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea unei „Colecții de povești” individuală sau comună (album cu desene realizate de elevi în urma citirii/audierii textelor, însoțite de scurte prezentări scrise de mână sau la computer) - prezentarea orală a unor cărți/ povești citite individual sau în grup - memorare de poezii și ghicitori - realizarea de minicărți pe teme de interes comun sau personal - amenajarea unui „colț al cărții” în sala de clasă - completarea unor grafice/ panouri cu titluri/autori/ personaje ale textelor citit de elevi - vizite la muzee și case memoriale
--	--

4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei a II a vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei a II a se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
4.1. Reproducerea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare	<ul style="list-style-type: none"> - transcrieri selective de cuvinte și fraze dintr-un scurt text pe teme cunoscute - scrierea de felicitări și bilete, cu litere de mână (și de tipar), folosind formulele scrierii convenționale, după modele date - realizarea unor planșe/etichete/postere/afișe pe teme familiare, după modele date - transcrierea sau copierea unor mesaje în cadrul unor activități individuale sau comune - realizarea unor lucrări de tip proiect - realizarea unor colaje cu mesaje decupate din ziare sau reviste
4.2. Redactarea de mesaje simple, cu respectarea unor convenții de bază	<ul style="list-style-type: none"> - copieri și transcrieri de litere, silabelor, cuvintelor, propozițiilor și textelor scurte - autocorectarea literelor, silabelor, cuvintelor scrise, prin compararea cu un model - scrierea corectă a unor propoziții/fraze/a unui text scurt pe foaie tip II, dictando, *<i>velină</i> - încadrarea textului în pagina de caiet (tip II, dictando sau *<i>cu foaie velină</i>), aprecierea spațiilor dintre litere și cuvinte - scrierea cuvintelor obținute prin completarea sau combinarea unor silabe - folosirea convențiilor limbajului scris (scrierea cu majusculă/cu alineat, utilizarea corectă a semnelor de punctuație) - plasarea semnelor de punctuație într-un text - scrierea unor bilete de mulțumire, de informare, de solicitare, etc., cu respectarea convențiilor - confecționarea unor felicitări cu diverse ocazii (Crăciun, Paște, 8 Martie) și scrierea unor mesaje folosind diverse instrumente (stilou, creioane cerate, carioca, marker etc.) - notarea și adnotarea unor reguli, definiții etc. - formularea în scris a răspunsurilor la întrebări pe teme familiare/care prezintă interes - compunerea unor texte scurte (3-7 enunțuri) pe teme din sfera de interes a copiilor, cu ajutorul unor imagini sau unor întrebări
4.3. Exprimarea de idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenționale	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea unui colț în clasă/panou unde copiii pot lăsa mesaje, invitații, pot lansa dezbatere, își pot exprima în scris și cu ajutorul simbolurilor, păreri și impresii despre anumite evenimente, dar și informații pe o temă aleasă de ei, gen proiect - completarea unui jurnal personal sau al unui jurnal al activităților clasei - realizarea portretelor anotimpurilor în cuvinte, formă și culoare
4.4. Manifestarea interesului	<ul style="list-style-type: none"> - confecționarea de etichete, afișe, fișe, materiale necesare în

<p>pentru schimbul de mesaje scrise, într-o varietate de limbaje, în contexte familiare</p>	<p>activitatea zilnică</p> <ul style="list-style-type: none"> - scrierea unor bilete, felicitări, invitații, proiecte - marcarea prin chenare sugestive/elemente grafice a unor definiții, motto-uri, formule, mesaje, anunțuri importante etc., cu scopul de a le pune în evidență - realizarea unor afișe/postere cu tematică la alegere/pe o temă dată - crearea unor benzi desenate - confecționarea unei cărți a clasei cu povești, legende etc. scrise/transcrise și ilustrate de copii - realizarea unui ziar/a unei reviste a clasei - crearea și completarea unor rebusuri
---	--

Conținuturi utilizate pentru dezvoltarea competențelor specifice

Acte de vorbire: a saluta, a se prezenta și a prezenta pe cineva, a identifica un obiect/o persoană/un loc, a cere și a da informații, a formula o idee/ o părere/ o opinie/o solicitare.

Dialogul. Construirea de dialoguri (în situații de comunicare cunoscute: în familie, la școală, în mijloace de transport, în sala de spectacol, etc)

Inițierea, **menținerea* și încheierea unui dialog

Intonarea propozițiilor enunțiative, interogative, exclamative.

Povestirea unor întâmplări trăite sau observate. Repovestirea pe scurt a unor întâmplări auzite sau citite.

Textul literar. Titlul textului, autorul

Textul narativ (recunoașterea personajelor, povestirea orală).

* *Textul liric* (fără terminologie): poezii cu tematică diversă

Textul informativ

Elemente de construcție a comunicării

Silaba. Cuvântul. Propoziția/enunțul (fără teoretizări)

Ortografie. Scrierea corectă a cuvintelor care conțin: consoana **m înainte de b și p**, diftongii **oa, ea, ia, ie, ua, uă** (fără terminologie), literele **â sau î, x**. Scrierea corectă a cuvintelor **într-un/ într-o, dintr-un/ dintr-o, sau/ s-au, sa/ s-a**.

Convenții ale limbajului scris. Punctuația – semne de punctuație: punctul, semnul întrebării, semnul exclamării, virgula (în vocativ și enumerare), două puncte, linia de dialog

Scrierea imaginativă (texte de 3-7 enunțuri), pe baza unor imagini sau întrebări

Așezarea textului în pagina caietului: plasarea titlului, folosirea alineatelor, respectarea spațiului dintre cuvinte.

Vocabular. Cuvinte cu sens opus. Cuvinte cu sens asemănător.

Alfabetul. Sunetele limbii române. Vocale și consoane